

BEHEERSPLAN

Heilige Margarethakerk, Sint-Margriete-Houtem

Bijlage 2.10 – Tekst pastoor Gysen

In 1901 tot 1905 inbegrepen wierden de volgende werken gedaan en het volgende in de kerk van Hauthem gebracht

1. De koor hersteld en vernieuwd
2. Den vloer der koor verhoogd
3. De bovenkoor verhoogd
4. Het sacristij gebouwd
6. Het altaar in eik vervaardigd in de zaal der pastorijs
7. 2 kelken verzilverd en eene kelk verguld
8. 2 cibories verzilverd
9. De remonstransie herwerkt en verzilverd
10. 6 kandelaars in rood en geel koper aan de kerk geschonken
11. 6 brede koperen kandelaars der kerk hersteld en verzilverd
12. 4 Nieuwe gotieke kandelaars in de kerk gebracht
13. 2 Groote kandelaars komende van Bunsbeek hernieuwd en verguld
14. 2 Kandelabers nieuw aangeworven
15. Het koperen gestel met floer boven het altaar aangebracht
16. Een ...werk met gotieke op de koor gesteld
17. 4 Groote lantarens ten gebruike gegeven aan 125 franken het stuk

Beelden

18. Lieve Vrouwen beeld	} nieuwe beelden
19. St Josephs beeld	
20. Het beeld van het H. Hert	
21. St Franciscus Xaverius	
22. St Margareta 1	} deze beelden waren rot en versleten en zijn geheel vernieuwd
23. St Barbara 2	
24. St Lucia 3	
25. St Apolonia 4	
26. St Sebastiaan 5	
27. St Eligius 6	
28. St Rochus 7	
29. St Andreas Avelinus	} nieuw beeld
30. St Catharina 8	
31. St Isidorus beeld	herschilderd
32. De Triptique in de kerk gesteld en geheel en gansch de beelden er laten van herstellen. alle beelden waren geheel en gansch gebroken uitgenomen het kind Jezus en de neven het kruis	
33. De Godslamp met kamelen (?)	
34. Nieuw communiekleed	
35. Nieuw altaarkleed met kostelijke met de hand bewerkte kant	
36. Nieuw velum	
37. Koorkap hernieuwd	
38. 2 altaren ... gekocht (nu buiten dienst)	
39. Het tabernakel laten bekleden 100 fr	
40. ... troon voor het uitstellen van het heilig sacrament	

41. Voetstuk voor ons Lievevrouwenbeeld
42. " " " St Joseph
43. " " " St Margareta
44. " " om een beeld uit te stellen
45. 8 voetstukken met candelaber en offerblok
46. Biechtstoel in de kerk
47. Gestoelte in de kerk
48. Predikstoel gansch hernieuwd en herwerkt
49. Een oud versleten stuk communiebank tot twee nieuwe herwerkt
50. Biechtstoel sacristij
51. Toog in de sacristij
52. Groote kas in de sacristij
53. Groot kruis in de sacristij
54. Twee kassen en lavabo in den gang der sacristij
55. Nieuwe koperen lavabo
56. " " wijwater eemer
57. Nieuw koperen wijwatervat
58. 6 geschilderde en met plaat bezette engelen
59. 2 koperen bancken (?) aan het tabernakel
60. Troon voor de meimaand; kroon en behangsels
61. Koperen pannekens aan het altaar (troon)
62. Koperen pannekens aan de kande
63. Kruisweg in de kerkgebracht waarvoor 960 franken ontvangen
64. Missiekruis opgericht (ontvangen)
65. Vier voetstukken voor de lantaarens ontvangen
66. De kerk herschilderd
67. Oude Godslamp laten herstellen
68. Alle zilverwerk laten herstellen ... van den stuk kronen van O.L.V Kind Jezus St Margarata
69. Een nieuw missaal gekocht
70. Zijde linten in de Missaal 25 frs
71. Vier togen der misdienaars
72. Drij nieuwe kussen voor de kerk
73. Nieuwe met de hand gedrevene koperen platen voor het altaar
74. Nieuwe koperen deur voor het altaartabernakel
75. De Christus onder het altaar geplaatst oud en gansch vermemeld ontving ik hem van Wommersom ik liet hem bewerken het graf laten maken
76. Twee gouden koorbellen (?) en 2 gouden ringen aan de remonstransie gebracht gift van Petrus Jonckmans
77. Twee biddende engelen op het altaar deze engelen zijn in eik kwamen voort van het oude tabernaken maar waren zeer verminkt
78. Nog oude koperen kandelaren laten vernieuwen en vergulden
79. Twee nieuwe casseufels
80. Nog twee nieuwe casseufels maar van eene gift van Mijnheer Geem (?)

81. De ondermuur der kerk laten afkappen en met cement bezetten
82. de boven muur gedeeltelijk afgeka..
83. Eene nieuwe lamp (?)
84. Den buitenmuur der kerk laten in cement zetten
85. Eene nieuwe ... (?) laten maken voor den boerenbond / processie
86. Twee wierook vaten laten herstellen en verzilveren
87. Al den rouw gekocht
88. Veloere behangsel voor het altaar
89. " " voor O.L.V. en St Joseph
90. Baarkleed en kruis
91. Gestel achter de beelden van St Joseph en O.L.V.
92. Zolder laten maken achter het altaar
93. Ladder " " voor de kerk
94. Kassen laten maken aan den ingang der kerk
95. Remonstrantie laten vernieuwen voor het uitstellen van de reliquie
96. Twee ...(?) tafelen voor de mannen der gildebroers
97. Zilverenkruisje boven het altaar en twee brede koperen kandelaars hersteld
98. Reliquie kasje in het sacristij
99. Gestel om de tronen boven te halen op den zolder
100. Kassen en kerkdeuren laten schilderen binnenkerkdeur verplaatst en ijzeren kas in den muur achter h altaar gemetst (?)

Pastorij

101. Trap laten herstellen en opmetzen aan de achterdeur der pastorij
102. De muren in den gang laten uitkappen op een meter hoog en ze met eenen halven steen laten bezetten zoo dat de muren ...(?) zijn bestand schijnen tegen het zild
103. Pastorij laten behangen 2 maal
104. " " schilderen
105. Slagvensters laten wegnemen die gansch verduurd waren en ze door bruine blaaiakens laten vervangen
106. Gemak verfla... twee maal van het waschhuis in de cere van de cere naar buiten
107. Eene raam in de keuken laten stellen
108. De keldertrap die anderhalve meter de keuken in kwam en met eene plankekas was afgeslagen in de kelder gebracht en terzelvertijd benuttige tot kas

109. Aan t kerderkamertje eene deur gemaakt die toegang geeft aan de achterkant der pastorij
110. Eene grooten(?) trap toegang gevende aan den zolder van het kelderkamertje weggenomen
111. Kasje met schuiven boven den oven geplaatst
112. Eene muur van het waschhuis tot aan den hof laten opbouwen en den vloer met steenen belegd
113. Een oud en vervallen planken en ...(?) kot waarvan het dak deels was ingevallen afgebroken
114. Een bijna halve meter dikke muur gansch verbrokkeld en tot vallen toe overhellende omgestooten en er eenen nieuwen laten bouwen
115. Deze muur deed later dienst voor het stallenken dat wierd gebouwd
116. Een stuk aan de serre gebracht en den voormuur ven de serre deels uitgebroken en in glas gezet
117. Eene raam in de serre gebracht
118. Gansch de serre laten verzien en nieuw bruggen er aan gebracht
119. Een muur (als bak) in de serre gebracht
120. het gedeelte van den buiten muur langs de straat en voor de zaal een meter verlaagd
121. Het koolkot gebouwd en zolder gelegd
120. De zaal met(???) en daarop behangen
121. In de keuken eene ingemaakte ...(?) gemetst
122. Het kelderkamertje eene raam die toegemetst was laten inzetten
123. Den oven er laten uitbreken en in diens plaats eene glaze deur gemaakt die toegang geeft aan de keuken ~~De kassen~~ Eene ingemaakte kas uit den muur uitge(?) en het kassen gestel dat op den oven stond op den keldermuur (?) geplaatst

124. In de achterkamer den muur uitgekapt en met doek bezet waar op met papier behangen tegen het zild
125. Het plafon der voorkamer laten afkrabben
126. ~~Allen voor den tweede maal behangen~~
127. Het dak twee maal laten herzien
128. Eene nieuwe goot gelegd
129. Een hondenkot gebouwd
130. Een ijzeren gestel met draad van het kiekenkot tot achter in den hof langs buitenkant den haag 118 frs
130. Een oven in de cere geplaatst

Hof

131. Vijver brug en brug en nog vergroot
 132. Voor dertig a veertig franken allerhande schot van ...(?) uit Zonhoven er op gebracht
 133. De hagen bijna een meter breed en waar men op vele plaatsen met kar en peerd zou door gekunnen hebben afgekapt
Met draad bezets 't jaar
Daarop op nieuw ingebonden frs 125
 134. Gedeeltelijk het bosch uitgerooid bergen aangelegd
Aarde voortkomstig van den vijver de goede boven gebrach de kwade onder
 135. 12 waaieboomen geplant
De groote boomen waren van ouderdom omverre gewaaied
 136. Voor negentig franken kleine boomen peren boomen gekocht en nog 8 waaieboomen geplant
 137. Den hof gansch van plan veranderd
- N.B. Voor al de werken van pastorijs en hof die hier boven vermeld staan ontving ik van ons karig gemeentebestuur 300 franken die verwerkt waren aan den stal alleen

Wanneer de koor der kerk voltrokken werdt moesten de meubelen die ..(?) verduurd waren er uit en konden later voor niets meer dienen; zoook die der sacristij

Op de koor stond er eene schoon altaar in zwarte marber dat de schilderij van van St Margareta bevatte. Dat altaar ~~kwam~~ was voortkomstig uit Thienen en droeg in zijnen kop het beeld van Didier dat beeld is nu in eenen St Rochus herschapen

Het marmeren altaar het een allereenigste stuk van waarde dat het kerkje bevatte was door de commissie der monumenten veroordeeld en het na den afbraak terug opbouwen had zeer kostelijk geweest vermits het bleek dat er vele stukken vroeger beplekt voor het ~~op~~ heropbouwen zouden moeten vernieuwd geworden zijn. De kerk vloer lag met dien der koor gelijk

Voor het opbreken van den vloer en voor de dubbele verhooging ontving ik van het gemeente bestuur 200 franken Daarbij ontving ik van Eugenie Timmermans 500 franken voor de bemeubeling der kerk. Wanneer de werken der kerk af waren waren er nog bij de vierhonderd franken te betalen Niemand trok die aan, van het gemeente bestuur geen cent meer. ...(?) doet Nu ze wierde toch betaald doch slechts (?) na door het gedurig vermanen vermoeid te zijn korte ik ze af

De kruisweg koste bij de duizend franken voor de schildering Doch met de kaders kort bij 2000 frs op zijn minst. Het houtwerk is voortkomstig van Berchem (Antwerpen. Ik had den vloer gekocht die in eik was. Wat al schaven wierden er op die door stof en asch ingefreten vloer versleten en wat al zweets gelaten. Drij a vier werkliden weten er van te spreken en de hoeveelheid hout die er in verwerkt is ging alle verwachtingen te boven. De werkliden waren Michiel Hendrickx, Felix Heeren, Emilius De Geest van Glabbeek.

Soms ook L. Nijs toenmalig burgemeester die zoo spaarzaam was dat met de beste voorstellen hij niet over te halen was de kerk en het schip der kerk af te breken. hij moest sparen 't wierd keus; hij bekwam een vijftigtal stemmen, liet tien a twaalf duizend franken in de kas die zijn opvolger wist te gebruiken om steenwegen griezels te leggen op sommige plaatsen naar zijn goesting ende gemak. Het bestuur van L. Nijs was voorbeeldig maar hij potte voor een ander en wij bleven zitten met de oude krak van kerk. ik bood 8000 franken aan, en den Commissie verklaarde haar bouwvallig maar er was niets aan te doen.

Het eerste werk was het herwerken van den communie bank door Michaël Hendrickx en ...

Het tweede was het zagen der balken voortkomstig van de koor. zij wierden hier in den hof der pastorie gezaagd door Michael Hendrickx en Dionies De Wil.

Deze gezaagde balken moesten dienen tot bemeubeling der kerk.

Dan wierd er in de zaal der pastorie het altaar vervaardigd op het plan van Daaraan werkte Michael Hendrickx soms L. Nijs en

Dan begon men met de 1ste statie van den kruis weg op den zolder der pastorie; gestadig werkte er drij man soms vijf. De bovengenoemde en Felix Heeren en Emilius De Geest die hier bleef overnachten.

Daarna begon men met de voetstukken

Daarna met het gestoelte en met de biechtstoelen predikstoel enz

De groote werker was Michiel Hendrickx, Jean fait tout boer metser timmerman meubelmaker enz enz enz

De werken hebben drij jaren geduurd waarvan drij volle winters elken dag

Men werkte van 's morgens vroeg tot 's avonds 7 uren aan 0,25 per uur

Het hout reeds vermeld kwam deels van balken uit de kerk en deels van balken gekocht ... (?) Thienen (?)

Het hout van den kruisweg komende van Antwerpen was eene gansche lading van eenen wagon Wanneer men dacht genoegzaam hout voor den kruisweg geschaafd te hebben kwam men nog de helft te kort. Zoo wonder veel hout is er aan die lijsten verwerkt Het hout van het gestoelte en deels van de biechtstoelen komt voort van een oud gestoelte dat te Bunsbeek wierd gekocht.

Dit zijn eenige aantekeningen die gansch terloops doch naar waarheid gedaan zijn en de conclusie van dit alles is dat de pastoor van Hauthem nog eenen weg tot de kerk heeft waar ~~aan~~ men sinds zeven jaar geene hand heeft aangestoken.

Dat is men vergeten voor zoverre (?) doen de menschen kwebel.

't jaar 1910

Schrijver dezer wilde op zich nieuw een nonnekloostertje op te richten voor het onderwijs der kinderen.

Hij zou gansch de zaak op zich genomen hebben mits eene waarborg van 300 frs door de gemeente te storten en het aan te nemen eener zuster 450 franken

De conclusie was dat de gemeente de religieus voor vijf jaar zouden aannemen aan 450. Daar op wierdt hun aangeboden 800 franken gedurende tien jaar te betalen 't gene ook geweigerd wierd Ze hadden liever zelf een school lokaal te bouwen en eene onderwijzeres te benoemen Daar op ontstond het voornemen het welke op 6 December wierd uitgevoerd. Ik ging naar Roosbeek.